

TloKB-Jaarverslag 2022

Toelaten en aanwijzen

Missie TloKB

‘De TloKB ziet toe op het stelsel van kwaliteitsborging van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. Eigenaren en gebruikers krijgen zo bouwwerken die **veiliger, gezonder, duurzamer, bruikbaar** en **toegankelijker** zijn.’

Visie TloKB

‘De TloKB speelt een publieke sleutelrol in de verbetering van de bouwkwaliteit. De TloKB laat toetsmethoden toe en ziet toe op het juiste gebruik van deze methoden in de bouwpraktijk. Zo kan iedereen **vertrouwen op de kwaliteit van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties.**’

Inhoud

Voorwoord	4	4	Toezicht en handhaving	22
Inleiding	5	4.1	Wkb-stelsel	22
		4.2	CO-stelsel	23
1 Bestuur TloKB	7	5	Monitoring en evaluatie	24
1.1 Bevoegdheden en inregeling	8	6	Bedrijfsvoering	25
1.2 Beleidsregels	8	6.1	Werk aan Uitvoering	25
1.3 Ex ante evaluatie	8	6.2	Financiën en tarieven	25
1.4 Raad van Advies	8	6.3	Informatievoorziening en ICT	27
1.5 Werkbezoeken bestuur	10	6.4	Communicatie	28
1.6 Congressen en publiciteit	11	6.5	Organisatie, personeel, huisvesting	30
1.7 Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen	12	6.6	Verantwoording 2021 en jaarplan 2023	31
1.8 Netwerken	12			
1.9 Governance BZK-TloKB	12			
1.10 Stand van de uitvoering	12			
1.11 Integriteitsbeleid	13			
1.12 Wet normering topinkomens	13			
			Tot besluit	32
2 Toetsing en toelating	14		<i>Bijlage</i> TloKB 2022 in getal	33
2.1 Voorlichting	14			
2.2 Toelaten van kwaliteitsborgingsinstrumenten voor het bouwen	15			
2.3 Aanwijzen van beoordelingsrichtlijnen en certificerende instellingen voor EKV's	16			
2.4 Kwaliteitsverklaringen	16			
2.5 Advies bij aanwijzing van Technische Beoordelingsinstanties	17			
2.6 Aanwijzen van schema's en certificerende instellingen voor CO-certificaten	17			
3 Registers	20			
3.1 Register instrumenten kwaliteitsborging	20			
3.2 Register kwaliteitsverklaringen	21			
3.3 Register gasverbrandingsinstallaties	21			

Voorwoord

Dit is het eerste jaarverslag van de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB) sinds haar instelling in april 2022. Het jaar 2022 was voor de TloKB het jaar van toelaten en aanwijzen. Het toelaten van instrumenten voor kwaliteitsborging in de bouw en het aanwijzen van certificatieschema's en certificerende instellingen voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties.

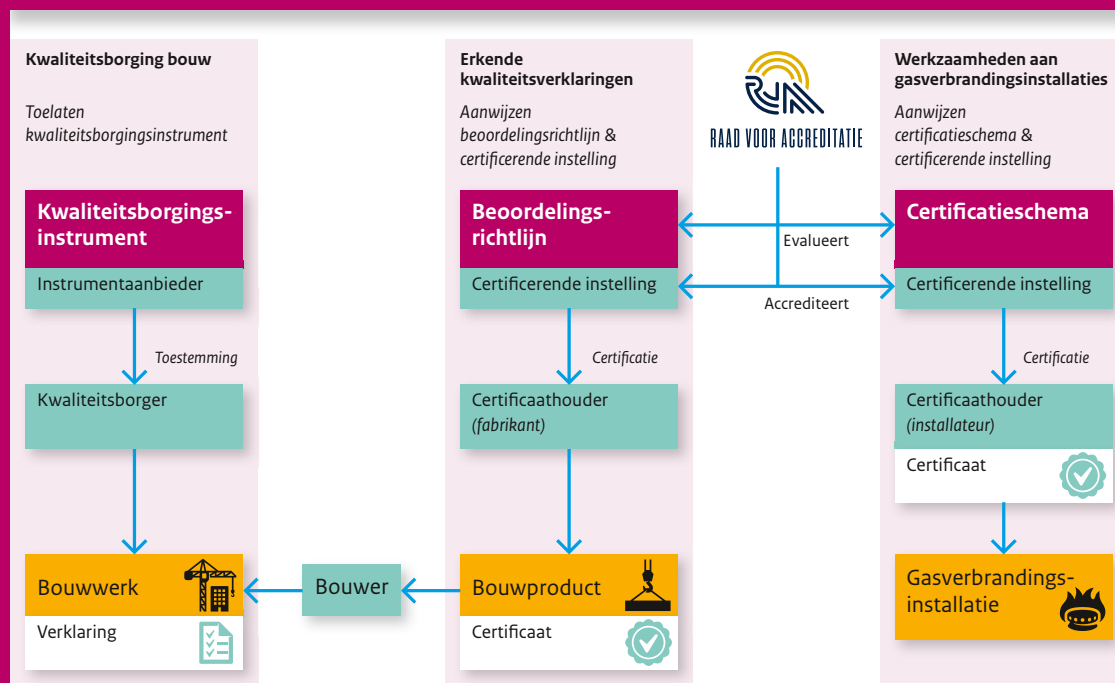
Met het toelaten en aanwijzen raken de TloKB-registers gevuld en gereed voor raadpleging door iedereen die na 1 januari 2024 een melding moet doen van een technische bouwactiviteit en iedereen die na 1 april 2023 een gecertificeerde installateur moet laten werken aan zijn gasverbrandingsinstallatie zoals een cv-ketel of gaskachel.

De ervaringsbasis van de TloKB is nog te smal om uitvoerig verslag te doen van de 'Stand van de uitvoering'. Zoals gesignaleerd in de *Staat van de Uitvoering 2022* ervaart ook de TloKB als uitvoeringsorganisatie dat bij de beleidsfunctie binnen een ministerie het politieke hemd nader is dan de uitvoeringsrok. Waar bij de TloKB drie stelsels samenkomen in één uitvoeringsorganisatie blijkt het aanpassen van de stelsels tot een coherent geheel niet eenvoudig prioriteit te krijgen op de beleidsagenda.

Naast het toelaten en aanwijzen werkte de TloKB in 2022 aan het inregelen van haar organisatie en bekend maken van haar werkwijzen. Ons startcongres op 11 oktober 2022 zette een plezierige toon voor de komende jaren, waarin we gaan toezien hoe alle voornemens van bouwkwaliteit in de praktijk uitpakken.

Yvonne van Mastrigt
voorzitter TloKB

Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw

Figuur 1 Drie hoofdtaken TloKB

Inleiding

Dit jaarverslag zet voor het jaar 2022 de gedane werkzaamheden bij elkaar van de Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (kortweg Toelatingsorganisatie of TloKB). Per 22 april 2022 heeft de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (VRO) de TloKB formeel ingesteld als zelfstandig bestuursorgaan (zbo)¹.

Figuur 1 zet de drie hoofdtaken van de TloKB naast elkaar in de kolommen Kwaliteitsborging bouw (Wkb-taak), Erkende kwaliteitsverklaringen (EKV-taak) en Werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-taak).

Wkb-taak

Met het oog op verbetering van de bouw kwaliteit regelt de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)² een aantal taken voor de Toelatingsorganisatie. De Toelatingsorganisatie laat enerzijds instrumenten voor kwaliteitsborging (Wkb-instrumenten) toe tot het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen (het Wkb-stelsel) en houdt een openbaar register bij van deze toegelaten instrumenten. Anderzijds houdt de Toelatingsorganisatie toezicht op de aanbieders van toegelaten Wkb-instrumenten en de toepassing van deze Wkb-instrumenten. Voor haar dienstverlening (toelating, registratie en toezicht) stelt de TloKB tarieven vast. De TloKB heeft een voorlichtingstaak in de toepassing van de regels met betrekking tot de toelating van instrumenten. Tot slot monitort en evalueert de Toelatingsorganisatie het functioneren van het Wkb-stelsel. In 2022 heeft de TloKB zes Wkb-instrumenten toegelaten.

EKV-taak

Een Erkende Kwaliteitsverklaring (EKV) is een door de minister erkende kwaliteitsverklaring dat een gecertificeerd product, proces of systeem voldoet aan de eisen van het Bouwbesluit 2012 of het Besluit bodemkwaliteit (Bbk). De TloKB wijst in het kader van het Bouwbesluit 2012 beoordelingsrichtlijnen (BRL's) en certificerende instellingen aan voor de afgifte van de EKV's. De TloKB houdt een openbaar register bij met de aangewezen BRL's, aangewezen certificerende instellingen en de EKV's. Als een bouwer gebruik maakt van een EKV is het bevoegd gezag, volgens het Bouwbesluit 2012, verplicht deze zonder nadere controle te accepteren als voldoende bewijs dat aan de bouwtechnische regels is voldaan.

¹ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2022-150.html>

² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-382.html>

In 2022 heeft de TloKB 700 meldingen van nieuwe kwaliteitsverklaringen en wijzigingen verwerkt. Daarnaast zijn 128 verklaringen ingetrokken en vond een enkele opschorting of schorsing plaats. Het merendeel van de intrekkingen is een gevolg van de aanpassing van de energieprestatie-BRL's in 2021 en 2022.

In 2022 heeft de TloKB in totaal tien aanvragen om aanwijzing van BRL's behandeld. Binnen het domein Bouwbesluit zijn geen nieuwe/gewijzigde BRL's toegelaten en aangewezen. Binnen het domein bodemkwaliteit heeft de TloKB vier nieuwe/gewijzigde BRL's positief geadviseerd aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor aanwijzing in de Regeling bodemkwaliteit. Binnen het domein Energieprestatie zijn in 2022 alle drie de BRL's tweemaal gewijzigd en heeft de TloKB positief advies uitgebracht aan het ministerie van BZK voor aanwijzing in de Regeling Energieprestatie Gebouwen.

CO-taak

Met het oog op reductie van koolmonoxide-ongevallen door de kwaliteit van werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties te verbeteren introduceert de Woningwet³ een stelsel van certificering voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties (CO-stelsel). Met het CO-stelsel geeft de minister voor VRO invulling aan het advies van de Gezondheidsraad (juli 2019)⁴. In dit stelsel wijst de TloKB certificatieschema's en certificerende instellingen aan. De TloKB houdt een openbaar register bij met de aangewezen certificatieschema's, aangewezen certificerende instellingen en certificaathouders. Daarnaast houdt de Toelatingsorganisatie toezicht op het functioneren en de effectiviteit van het CO-stelsel. Dit toezicht zal terughoudend van aard zijn. De Toelatingsorganisatie monitort en evalueert de werking en de effectiviteit van het CO-stelsel en brengt daarover verslag uit aan de minister voor VRO.

In 2022 heeft de TloKB drie certificatieschema's aangewezen en uit vijf aanvragen om aanwijzing vier certificerende instellingen aangewezen.

Leeswijzer

Na deze inleiding volgen in dit jaarverslag zes hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk gaat over het bestuur. Het tweede hoofdstuk doet verslag van de eerste toelatings- en aanwijzingsactiviteiten van de TloKB-afdeling Toetsing en Toelating. Het derde hoofdstuk noemt de drie openbare TloKB-registers en de stand van zaken van de ontwikkeling daarin. Het vierde hoofdstuk gaat in op de voorbereidende werkzaamheden van de TloKB-afdeling Toezicht en Handhaving. Het vijfde hoofdstuk beziet de taak van monitoring en evaluatie nader. En het zesde hoofdstuk over de bedrijfsvoering van de TloKB vermeldt onder meer de in 2022 vastgestelde TloKB-tarieven voor 2023. Het jaarverslag besluit met een aantal leerpunten uit het jaar van toelaten en aanwijzen.

³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2019-383.html>

⁴ <https://www.gezondheidsraad.nl/documenten/adviezen/2019/07/10/gezondheidsrisico%E2%80%99s-ggs-door-lage-concentraties-koolmonoxide>

1 Bestuur TloKB

De TloKB bestaat uit een bestuur met een voorzitter en twee leden. Op 18 mei 2022 heeft de minister voor VRO de bestuursleden benoemd voor een periode van vier jaar beginnend op 22 april 2022 en lopend tot en met 31 maart 2026.⁵ Voorzitter is mevrouw mr. Yvonne P. van Mastrikt. De leden zijn respectievelijk de heren dr. Frank de Vries en ir. Paulus F.C. Jansen. Het bestuur heeft zichzelf ingeregeld met het instemmen met en vaststellen van een aantal initiërende besluiten en documenten.

Portefeuille en nevenfunctie TloKB bestuursleden

Voorzitter *Yvonne van Mastrikt* beheert bij de TloKB de portefeuille strategie, communicatie en overheidsrelaties waaronder het ministerie van BZK en de VNG. Van Mastrikt is sinds september 2022 waarnemend burgemeester van de gemeente Olst-Wijhe. Voor BZK verkent zij de haalbaarheid van zelfregulering in de uitvaartbranche.

Vicevoorzitter *Frank de Vries* beheert bij de TloKB de portefeuille toetsing en toelating, juridische en internationale zaken, bedrijfsvoering, ICT, Auditdienst Rijk, en externe niet-overheidsrelaties. De Vries is zelfstandig adviseur en doceert regelmatig aan de Hanzehogeschool Groningen in het vakgebied bestuur, beleid en recht. Hij is lid van de raad van toezicht van Kids2b, voorzitter van de raad van commissarissen van N.V. Groninger Monumentenfonds en voorzitter van de raad van toezicht van het platform Groningen architectuur en stedenbouw (GRAS).

Bestuurslid *Paulus Jansen* beheert bij de TloKB de portefeuille toezicht en handhaving, het EKV-stelsel en het CO-stelsel. Jansen is lid van de Mijnsraad. Hij is voorzitter van de commissie van deskundigen van de Verenigingen van Eigenaren, voorzitter van het bestuur Museum van Zuilen en voorzitter van het landelijk overleg consumentenbelangen openbaar vervoer (LOCOV).

⁵ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-10595.html>

1.1 Bevoegdheden en inregeling

De minister voor VRO heeft op 18 mei 2022 het bestuur mandaat, volmacht en machtiging verleend ten behoeve van het beheer van de dienst TloKB.⁶ Daarnaast heeft de minister voor VRO mandaat en machtiging verleend ten behoeve van de uitvoering van het erkend stelsel van kwaliteitsverklaringen voor de bouw en ten behoeve van de uitvoering van de wettelijke taken voor certificering werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties.^{7,8}

Met het *TloKB Bestuursreglement* en het *Besluit portefeuilleverdeling en vergaderfrequentie bestuur TloKB* heeft het bestuur zich nader ingeregeld.^{9,10} Het bestuursreglement introduceert de *Klachtenregeling*¹¹ en de Raad van advies. Zijn integriteitsbeleid heeft het bestuur vastgelegd in de *Gedragscode en integriteitsbeleid*.¹²

1.2 Beleidsregels

Met beleidsregels stelt het bestuur vast hoe de TloKB invulling geeft aan de uitoefening van haar bevoegdheden. In 2022 heeft het bestuur de volgende beleidsregels vastgesteld:

- Protocol werkwijze Toelating & Aanwijzing¹³
- Toelatingskader Wkb-instrument¹⁴
- Aanwijzingskader CO-certificatieschema¹⁵
- Aanwijzingskader certificerende instelling CO-stelsel¹⁶

Klik op de afbeeldingen om de documenten te lezen.

6 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-11019.html>

7 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-10596.html>

8 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-10597.html>

9 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-22324.html>

10 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-31250.html>

11 <https://wetten.overheid.nl/BWBR0047794/2023-01-21>

12 <https://www.tlokb.nl/publicaties/publicaties/2022/9/20/index>

13 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-16650.html>

14 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-16651.html>

15 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-22608.html>

16 <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-20665.html>

1.3 Ex ante evaluatie

Het bestuur heeft in 2022 een ex ante evaluatie laten uitvoeren door Aute Kasdorp en Johan de Kruijf.¹⁷ Doel van de evaluatie was een beschouwing of de TloKB afdoende is toegerust voor haar taakuitoefening. Een afsluitende bijeenkomst onder leiding van Frans Leeuw¹⁸ met de voltallige TloKB leverde een aantal adviezen op die de TloKB meeneemt in de opzet van respectievelijk het toezicht-, inspectie- en handhavingskader.

1.4 Raad van Advies

Voor een goede uitvoering van haar taken is het voor de TloKB van belang dat zij waar mogelijk afstemt en samenwerkt met andere partijen. Daartoe heeft de beoogd voorzitter als kwartiermaker de voorbereidingen getroffen tot instelling van een Raad van Advies (Raad of RvAdvies). De Raad bestaat uit vertegenwoordigers van zowel ondertoezichtstaande partijen als overige partijen die voor een goede werking van de verschillende stelsels van belang zijn. Dit zijn vooralsnog instrument-aanbieders, kwaliteitsborgers, opdrachtgevers, bevoegd gezag, bouw- en woningtoezicht, bouwbedrijven en toeleverende bedrijven. De TloKB voert het secretariaat van de RvAdvies.

Voor de samenstelling heeft de voorzitter in het bijzonder aandacht voor het betrekken van het consumentenbelang en voor kennisontwikkeling aan de hand van verschillende soorten onderzoeksvragen voortkomend uit de uitvoeringspraktijk van de TloKB, uit beleidsinitiatieven van het ministerie van BZK of uit ontwikkelingen in de samenleving. De inspanningen blijven erop gericht dat ook een vertegenwoordiger namens de bouwconsumenten zitting neemt in de RvAdvies.

17 Aute Kasdorp is zelfstandig consultant bij Supervision Strategy, Johan de Kruijf is zelfstandig consultant bij Voor Raad en Bestuur.

18 Frans Leeuw is (emeritus) hoogleraar recht, openbaar bestuur en sociaal wetenschappelijk onderzoek aan de Universiteit van Maastricht.

‘Om van kwaliteit een gewoonte te maken is wilskracht, daadkracht en samenwerking nodig.’

Wouter Goudriaan

De Raad is per 1 januari 2023 ingesteld en het bestuur heeft de volgende voorzitter en leden benoemd:

ir. Wouter Goudriaan – voorzitter Raad van Advies, onafhankelijk
expertise: bouwkunde, bouwkundig onderwijs en onderwijsorganisatie/-ontwikkeling

mr. Cobie Gardien-Reinders – Vereniging Nederlandse Gemeenten
expertise: gemeentelijke bouwpraktijk, bouwbeleid gemeenten, bouwregelgeving

Ruben Heezen MA MSc – Bouwend Nederland
expertise: bouwpraktijk, bouwbedrijfsleven, opdrachtnemerschap bouw

ir. Ton Jans – directeur/bestuurder KiK Instrumentaanbieder
expertise: instrumenten voor kwaliteitsborging, accreditatie en certificering bouw

ir. Remco van der Linden MBA – directeur Techniek en Markt Techniek Nederland
expertise: installatiepraktijk en -bedrijfsleven, CO-stelsel, erkenning en certificering technieksector

drs. Else Poortvliet – voorzitter Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland
expertise: bouw- en woningtoezicht gemeenten

ing. Jos Rooijackers – directeur/bestuurder BouwQ kwaliteitsborger
expertise: kwaliteitsborging, bouwveiligheid, accreditatie, certificering bouw

drs. ing. Jaco Uittenbogaard – directeur Aannemersfederatie Nederland
expertise: bouwpraktijk, bouwbedrijfsleven, opdrachtnemerschap bouw

mr. Nicolette Zandvliet – Neprom (vereniging van projectontwikkelaars)
expertise: bouwregelgeving en professioneel opdrachtgeverschap.

De Raad in oprichting heeft in 2022 twee adviezen uitgebracht aan het bestuur. Het eerste advies betrof de taakopvatting van de Raad enerzijds gericht op de werking van de stelsels van kwaliteitsborging en anderzijds op de organisatie van uitvoering van taken door de TloKB. Het tweede advies vroeg om een ruimere invulling van de overlegstructuur rondom de TloKB. Beide adviezen zal het bestuur opvolgen.

1.5 Werkbezoeken bestuur

In 2022 heeft het bestuur een twaalfal werkbezoeken afgelegd met diverse thema's. De thema's van de werkbezoeken waren accreditatie en certificering, BIM- en Wkb-software, economische ontwikkelingen in de bouw, ervaringen van kwaliteitsborgers, fabrieksmatig bouwen, modulair bouwen en de rol van bevoegd gezag. De bezochte partijen zijn een aannemer en kwaliteitsborger in een Wkb-proefproject, Aedes, Cepezed, Daiwa House Modular Europe, Economisch Instituut voor de Bouw (EIB), Exact bouw 7, Gemeente Delft, Gemeente Den Haag, Kwaliteitsborgers van de Vereniging KwaliteitsBorging Nederland (VKBN), Raad voor Accreditatie, Vereniging Eigen Huis (VEH) en Van Wijnen.

1.6 Congressen en publiciteit

TloKB-congres Kwaliteitsborging Bouw

Op 11 oktober 2022 vond het TloKB-congres Kwaliteitsborging Bouw plaats in Fort Altena in Werkendam. Het congres, georganiseerd voor en door de toekomstige ondertoezichtstaande organisaties, presenteerde verschillende aspecten van kwaliteitsborging en toezicht. Belangrijk thema was vertrouwen in toezicht neergezet in de key-note door Aute Kasdorp. Ondanks de toen nog onbekende ingangsdatum per 1 januari 2024 van het stelsel van kwaliteitsborging heerste er een plezierige startenergie. De TloKB is voornemens vaker partijen op deze manier bij elkaar te brengen.

Klik hier voor de digitale publicaties van deze dag: <http://magazine-on-the-spot.nl/kwaliteitsborging-bouw>.

Jaarcongres VBWTN

Net als in 2021 heeft de TloKB in 2022 een bijdrage geleverd aan het jaarcongres van de Vereniging Bouw- en Woningtoezicht Nederland (VBWTN). Het congres vond plaats op 6 oktober 2022 en deze editie organiseerde de VBWTN in samenwerking met de Vereniging KwaliteitsBorging Nederland (VKBN). De TloKB-bijdrage zette deze keer het thema Toezicht en Handhaving centraal. Voor een publiek van gemeentelijke bouw- en woningtoezichtmedewerkers, maar ook kwaliteitsborgers en instrumentaanbieders heeft de TloKB de hoofdlijnen gepresenteerd van haar visie op toezicht en handhaving.

Pers- en nieuwsberichten

De TloKB heeft in 2022 13 nieuwsberichten gepubliceerd. Deze berichten varieerden van een uitnodiging richting haar stakeholders tot bekendmaking van eerste toelating en aanwijzingen van instrumenten, certificerende instellingen en certificatieschema's.

Bouwkwaliteit in de Praktijk

Het maandblad *Bouwkwaliteit in de Praktijk* publiceerde op 4 juni 2022 een artikel van de hand van TloKB'er Bart Dunsbergen. Het artikel zet de publieke sleutelrol van de TloKB centraal binnen het stelsel van kwaliteitsborging en de balans tussen private en publieke partijen die gezamenlijk streven naar verbetering van de bouwkwaliteit. Ook de rol van het bevoegd gezag blijft cruciaal binnen het stelsel. Twee belangrijke pijlers van kwaliteitsborging die het verschil moeten maken, zijn aantoonbare kwaliteit en lerend vermogen.

Cobouw plaatste 13 juni 2022 een interview met de voorzitter Yvonne van Mastrigt en directeur-secretaris Martijn Tummers. Directe aanleiding voor het interview was de start van de TloKB en de toelating van de eerste drie Wkb-instrumenten.

De ministeriële verantwoordelijkheid in sturing en toezicht op de TloKB is onderscheiden in twee rollen (Circulaire 'Governance ten aanzien van zbo's', 2015). De rol van eigenaar komt tot uiting in het beheersmatige toezicht op de TloKB als zbo van het

ministerie van BZK en ziet met name toe op de publieke middelenbesteding. De rol van opdrachtgever komt tot uiting in de beleidsmatige sturing van de TloKB met wet- en regelgeving en richt zich met name op de publieke taakuitoefening.

1.7 Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen

De TloKB is sinds januari 2020 agendalid van de regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen. In 2022 heeft TloKB in de regiegroep haar beleidsregels, het toelatingsproces en de tarieven 2022-2023 toegelicht. De Regiegroep krijgt opvolging met het Wkb-overleg. Ook van dat overleg zal de TloKB agendalid zijn.

1.8 Netwerken

De TloKB onderhoudt contact met andere taakorganisaties van de rijksoverheid via samenwerkingsverbanden zoals [KleinLef](#) en het [Netwerk van publieke dienstverleners](#). In 2022 heeft de TloKB haar contacten met andere toezichthoudende organisaties verder uitgebouwd via rechtstreekse contacten en overleggen. De TloKB is nog niet toegetreden tot een samenwerkingsverband zoals de Inspectieraad.

1.9 Governance BZK-TloKB

In 2022 hebben het ministerie van BZK en TloKB driemaal bestuurlijk overleg gevoerd. Onderwerpen waren het rijksbrede programma Werk aan Uitvoering (WaU), het TloKB-jaarverslag 2021, het TloKB-jaarplan 2022, de TloKB-voortgangsrapportage 2022, de TloKB-tarieven en –begroting voor 2023, en het zogeheten driehoeksconvenant. Dit convenant legt de inrichting van de governance vast in werkafspraken, die ertoe bijdragen dat het ministerie en de TloKB op een eenduidige, professionele en constructieve wijze met elkaar samenwerken.

1.10 Stand van de uitvoering

Algemene stand van de uitvoering

De TloKB is met de instelling per 22 april 2022 een jonge organisatie. Ook heeft de TloKB nog geen brede ervaring op alle aspecten van haar taakuitoefening. Het Wkb-stelsel treedt per 1 januari 2024 volledig in werking voor gevolgklasse 1. De verbodsbepaling – het mogen werken aan een gasverbrandingsinstallatie – binnen het CO-stelsel treedt in werking per 1 april 2023. Voor een algemene stand van de uitvoering is het dus wat vroeg. Zo ook voor dilemma's in de uitvoering waarin de Tweede Kamer iets kan betekenen en ketenafhankelijkheden die de uitvoering bemoeilijken. Wel heeft het programma WaU al een impuls gegeven aan de wijze van uitvoering.

Knelpunten in de uitvoering

Knelpunten in de uitvoering gaan over knelpunten die de bestuurlijke driehoek eigenstandig kan oplossen. In de bestuurlijke driehoek heeft de TloKB geagendeerd te bezien of de wetgever de wijze van heffen van tarieven binnen het Wkb-stelsel en het CO-stelsel congruent kan maken.

Perspectief bedrijven

Perspectief bedrijven gaat in op hoe de TloKB signalen vanuit haar omgeving betreft in de wijze van uitvoering. Op verzoek van de beschikkinghouders van de TloKB werkt de TloKB aan het inrichten van een systeem van geautomatiseerd aanleveren van gegevens voor haar registers.

De TloKB heeft een Raad van Advies ingesteld als orgaan waarin signalen uit de omgeving tot adviezen kunnen leiden.

Vanuit het Rijksbrede programma Werk aan Uitvoering (WaU) stelt elke taakorganisatie ieder jaar een stand van de uitvoering op en zendt deze aan de Tweede Kamer (TK). De stand van de uitvoering gaat in op de balans tussen continuïteit

van de dienstverlening, aannemen van nieuwe taken en implementatietrajecten enerzijds en anderzijds om signalen over knelpunten in de wet- en regelgeving en uitvoering te delen met de politiek.

1.11 Integriteitsbeleid

De TloKB heeft haar integriteitsbeleid vastgelegd in de *Gedragscode en integriteitsbeleid TloKB*. De *Gedragscode en integriteitsbeleid TloKB* staat op de website van de TloKB.¹⁹ De TloKB vindt het belangrijk dat de bestuursleden, medewerkers en externe adviseurs integer, onpartijdig en onafhankelijk zijn. De gedragscode is hierbij behulpzaam. Deze gedragscode beschrijft het beleid dat de TloKB hanteert in het omgaan met belangen. Bij het opstellen van de gedragscode is aangesloten bij de uitgangspunten van het Rijksbeleid als vastgelegd in de *Gedragscode Integriteit Rijk*.²⁰ De *Gedragscode en integriteitsbeleid TloKB* attendeert de bestuursleden, medewerkers en externe adviseurs van de TloKB erop dat zij hun integriteit, onpartijdigheid en onafhankelijkheid voortdurend handhaven om de kwaliteit van de werkzaamheden en de besluitvorming te waarborgen. De bestuursleden van de TloKB, de medewerkers en de externe adviseurs zijn op dit beleid aanspreekbaar door belanghebbenden en publiek.

¹⁹ <https://www.tlokb.nl/publicaties/publicaties/2022/9/20/index>

²⁰ *Gedragscode Integriteit Rijk*

In 2022 hebben de bestuursleden de geheimhoudingsverklaring getekend. Voor de medewerkers volgt geheimhouding uit hun arbeidsovereenkomst en de ambtseed die zij afleggen. De nevenfuncties van de bestuursleden staan vermeld op de website van de TloKB en publiceert de TloKB in haar jaarverslag. Ter uitvoering van de motie Marijnissen c.s.²¹ is de *Gedragscode en integriteitsbeleid TloKB* in 2022 uitgebreid met de volgende bepaling over gegevensverwerking: 'De TloKB draagt er zorg voor dat er geen afkomstgerelateerde gegevens worden verwerkt, met uitzondering van de wettelijk verplichte verwerking bij indiensttreding van een medewerker.'

Het integriteitsbeleid bepaalt dat de TloKB haar beleid ten aanzien van belangenconflicten jaarlijks evalueert. In 2022 hebben de laatste vier medewerkers de ambtseed afgelegd. Er hebben zich in 2022 geen integriteitsissues of belangenconflicten voorgedaan.

1.12 Wet normering topinkomens

De TloKB valt onder de Wet normering topinkomens (WNT). De TloKB heeft zich aangemeld voor het WNT-register en staat onder WNT-toezicht van het ministerie van BZK. De WNT bepaalt dat het financieel jaarverslag de vergoeding aan het bestuur vermeldt per persoon en op naam. Het financieel jaarverslag van de TloKB maakt deel uit van het jaarverslag van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (TK, 2022–2023, 36 100 VII, nr. 1). In dat jaarverslag sluit de jaarrekening af met de WNT-verantwoording van onder meer het bestuur en de directeur-secretaris van de TloKB. Overigens voldoet de vergoeding van de bestuursleden aan de WNT. Het benoemingsbesluit van het bestuur regelt dit door de vergoedingen de CAO Rijk te laten volgen.

'De ervaren kwaliteitsborger weet waar het schuurt in het bouwproces en legt daardoor snel vingers op zere plekken.'

Jos Rooijackers

²¹ *TK, 2020-2021, 35 510, nr. 21*

2 Toetsing en toelating

De afdeling Toetsing en Toelating van de TloKB (T&T) richt zich op het inhoudelijk toetsen van en adviseren over de besluitvorming over toe te passen kwaliteitsmethodieken binnen de drie stelsels waarin de TloKB een publieke sleutelrol speelt: kwaliteitsborging voor het bouwen, erkende kwaliteitsverklaringen voor bouwproducten en gecertificeerde werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. Voor de toetsing van de verschillende kwaliteitsmethodieken hanteert de TloKB binnen elk stelsel een vastgesteld toetsingskader.

2.1 Voorlichting

De TloKB heeft haar werkwijze bij toelating en aanwijzing vastgelegd in het *Protocol werkwijze Toelating & Aanwijzing*.

Wkb

In de aanloop naar de toetsing en toelating van kwaliteitsborgingsinstrumenten heeft de TloKB in de eerste vier maanden van 2022 meermaals overlegd met de aspirant-instrumentaanbieders. Onderwerp van overleg was de te volgen werkwijze en het te verwachten beloop van het toelatingsproces.

EKV

Eind 2022 informeerde de TloKB met een nieuwsbericht per e-mail de schemabeheerders en de aangewezen certificerende instellingen binnen het erkend stelsel over de werkwijze van de behandeling van BRL's en EKV's.

CO

In juni 2022 informeerde de TloKB met een nieuwsbericht per e-mail de Nederlandse Vereniging Certificatie-instellingen (NVCi) over het aanwijzingsproces van de certificerende instellingen binnen het CO-stelsel. In december 2022 organiseerde de TloKB een informatiesessie voor de (aangewezen) certificerende instellingen binnen het CO-stelsel. In deze sessie zijn de certificerende instellingen nog eens nadrukkelijk gewezen op de status van een aangewezen orgaan met een publieke taak.

2.2 Toelaten van kwaliteitsborgingsinstrumenten voor het bouwen

De TloKB laat kwaliteitsborgingsinstrumenten toe voor de bouw. Na toelating neemt de TloKB een instrument op in het openbare register voor kwaliteitsborging bouw.

2.2.1 Toelatingskader Wkb-instrument

Het toetsingskader voor de toelating van instrumenten tot het stelsel van kwaliteitsborging is het Toelatingskader instrument voor kwaliteitsborging bouw van 22 april 2022 (*Toelatingskader Wkb-instrument*). Het toelatingskader heeft de TloKB gebaseerd op de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), het Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen²² en de Regeling²³ kwaliteitsborging voor het bouwen uit 2022. Het toelatingskader vormt het uitgangspunt van de toetsing en toelating van een instrument voor kwaliteitsborging. Het toelatingskader werkt criteria uit in toetsvragen in de vorm van een gestructureerde checklist. De checklist bestaat voor een deel uit volledigheidstoetsen en voor een deel uit inhoudelijke toetsen. Bij elk criterium staat de grondslag uit wet- en regelgeving vermeld.

Op 22 april 2022 heeft het bestuur het *Toelatingskader Wkb-instrument* vastgesteld. Het vastgestelde Toelatingskader Wkb-instrument is gepubliceerd op de website van de TloKB en in de Staatscourant²⁴.

2.2.2 Toetsing Wkb-instrumenten

Na de voorlichtende overleggen met de aspirant-instrumentaanbieders dienden na 22 april 2022 zes aspirant-instrumentaanbieders een aanvraag in om toelating van een kwaliteitsborgingsinstrument. Tijdens de toetsing constateerde de TloKB bij elk instrument tekortkomingen en bracht de instrumentaanbieders daarvan op de hoogte. Elke instrumentaanbieder heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de aanvraag aan te vullen met een gewijzigde beschrijving van het instrument. Na toetsing met eindoordeel 'voldoet' op alle criteria heeft de TloKB alle zes instrumenten toegelaten en opgenomen in het Wkb-register. Op 9 juni 2022 zijn de instrumenten *Woningborg Kwaliteitsborgingsinstrument (WKI)*, *KOMO-instrument voor de kwaliteitsborging (Kik)* en *BKapp* toegelaten. Op 11 juli 2022 is het *Instrument Kwaliteitsborging VKB* toegelaten. Op 14 oktober 2022 is het *Instrument Kwaliteitsborging Garantiewaarborg (KGW)* toegelaten. Op 8 november 2022 is het *Instrument Technical Inspection Service (TIS)* toegelaten.

De besluiten tot toelating van de instrumenten zijn gepubliceerd in de Staatscourant. Gedurende de eerste zes weken na bekendmaking van de besluiten is er door belanghebbenden geen bezwaar op de besluiten gemaakt.

Vijf instrumenten zijn van toepassing op alle typen bouwwerken uit gevolgklasse 1. Eén instrument beperkt de toepassing ervan tot de bouwwerktypen 1A. Eengezinswoningen, 1C. Vakantiehuisjes, 1D. Bedrijfsgebouwen (hoofdgebouw) en 1E. Bedrijfsgebouwen (nevenfunctie) en sluit de toepassing uit op de bouwwerktypen 1B. Woonboten, 1F. Fiets- en voetgangersbruggen en 1G. Overige bouwwerken.

In de aanbiedingsbrief bij de toelatingsbeschikking wijst de TloKB de instrumentaanbieder op zijn taak om toe te zien op de juiste naleving van de werking en toepassing van het instrument, als bedoeld in artikelen 7ac tot en met 7ah van de Woningwet. Bij constatering van tekortkomingen in de naleving, kan de TloKB besluiten tot het nemen van sancties. Daarbij is de onafhankelijke positie van de kwaliteitsborger een belangrijke pijler binnen het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen. In de aanbiedingsbrief bij de beschikking tot toelating van het instrument voor kwaliteitsborging wijst de TloKB de instrumentaanbieder hier nadrukkelijk op.

Voor het volledig, juist en actueel houden van het register van de toegelaten instrumenten is de instrumentaanbieder een vergoeding verschuldigd op basis van artikel 3.78 van het Besluit kwaliteit leefomgeving. Gezien het uitstel van de volledige invoering van de Wkb heeft de minister voor VRO in 2022 besloten alle zes instrumentaanbieders vrij te stellen zowel van de eenmalige vergoeding voor behandeling van de aanvraag om toelating in 2022 als van de vergoeding voor opname in het register en toelating van wijzigingen in 2022. De TloKB heeft geen aanvragen om toelating van gewijzigde instrumenten ontvangen.

'Om het nieuwe stelsel goed te laten werken in de praktijk, is een prettige samenwerking tussen de toezichthouder en betrokken partijen nodig.'

Nicolette Zandvliet

²² <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2022-145.html>

²³ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-10958.html>

²⁴ <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2022-16651.html>

2.3 Aanwijzen van beoordelingsrichtlijnen en certificerende instellingen voor EKV's

In het najaar van 2022 heeft een rondetafelgesprek plaatsgevonden tussen het ministerie van BZK, de TloKB, en de actief betrokken schemabeheerders en certificerende instellingen binnen het erkend stelsel van kwaliteitsverklaringen voor de bouw (het EKV-stelsel). Marktpartijen werken samen aan een harmonisatieladder van kwaliteitsverklaringen (EKV's) voor toepassing binnen het Wkb-stelsel. Vraag is dan ook in welke mate marktpartijen belang hechten aan de erkenning van kwaliteitsverklaringen door de minister voor VRO. Uitkomst van het rondetafelgesprek is dat het ministerie van BZK een toekomstvisie opstelt met twee scenario's, mogelijke stopzetting van EKV-stelsel of voortzetting van het stelsel, al of niet in doorontwikkelde vorm. Deze toekomstvisie presenteert het ministerie van BZK begin 2023. In de tussentijdse periode blijft het EKV-stelsel van kracht en blijft de TloKB haar taken binnen dit stelsel uitvoeren.

De TloKB heeft de Harmonisatie Commissie Bouw (HCB) van de Stichting Bouw-kwaliteit omgezet naar een Adviesgroep Harmonisatie van de TloKB. De adviesgroep geeft louter advies aan de TloKB en neemt niet zoals de HCB een besluit ten aanzien van de aanvaarding van een BRL. Daarnaast zijn de leden van de verschillende toetsingscommissies verhuisd van de Stichting Bouwkwiteit naar de TloKB.

Binnen het EKV-stelsel wijst de TloKB eerst beoordelingsrichtlijnen (BRL's) en certificerende instellingen aan. Onderdeel van aanwijzing is dat de minister voor VRO met de certificerende instelling een overeenkomst aangaat. In 2022 hebben zich geen nieuwe certificerende instellingen aangemeld voor aanwijzing.

Naast het aanwijzen van certificerende instellingen wijst de TloKB beoordelingsrichtlijnen (BRL's, ook wel certificatieschema's) aan als certificatiegrondslag voor kwaliteitsverklaringen binnen het erkende stelsel van kwaliteitsverklaringen voor de bouw. De TloKB maakt onderscheid in BRL's met een aansluiting op het Bouwbesluit 2012 (BB), het Besluit Energieprestatie Gebouwen (BEG) en het Besluit bodemkwaliteit (Bbk).

In 2022 heeft de TloKB in totaal tien aanvragen om aanwijzing van BRL's behandeld. Binnen het domein Bouwbesluit zijn geen nieuwe/gewijzigde BRL's toegelaten en aangewezen. Binnen het domein bodemkwaliteit heeft de TloKB vier nieuwe/gewijzigde BRL's positief geadviseerd aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voor aanwijzing in de Regeling bodemkwaliteit. Binnen het domein Energieprestatie zijn in 2022 alle drie de BRL's tweemaal gewijzigd en heeft de TloKB positief advies uitgebracht aan het ministerie van BZK voor aanwijzing in de Regeling Energieprestatie Gebouwen.

Tabel 1 Aantal behandelde beoordelingsrichtlijnen erkend stelsel 2022

Regelgeving	Bouwbesluit 2012	Besluit Energie Gebouwen	Besluit Bodemkwaliteit	Totaal
				
Nieuw	0	0	2	2
Gewijzigd	0	6	2	8
Ingetrokken	0	0	0	0
Totaal	0	6	4	10

BRL's van Bouwbesluit naar Besluit bouwwerken leefomgeving

Bij het opstellen van het jaarplan 2022 was de verwachting dat de Omgevingswet per 1 juli 2022 in werking zou treden. Daarmee zou het Bouwbesluit 2012 opgaan in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Dit zou betekenen dat BRL's met een aansluiting op het Bouwbesluit 2012 omgezet moeten worden naar een aansluiting op het Bbl. De invoering van de Omgevingswet is verschoven naar 1 januari 2024. Daardoor hebben schemabeheerders in 2022 geen aanvragen om wijziging van hun BRL's ingediend.

Taakovergang Bbk-BRL's naar ministerie van IenW

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW) heeft in 2021 besloten om de werkzaamheden in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) zelf uit te gaan voeren. De uitvoering van dit besluit is in 2022 in gang gezet. Het ministerie van IenW en de TloKB hebben afspraken gemaakt voor de overdracht per 1 januari 2023. In de overdracht is rekening gehouden met een overgangperiode in het eerste kwartaal van 2023.

2.4 Kwaliteitsverklaringen

De TloKB verwerkte in 2022 voor alle drie de domeinen van regelgeving tezamen in totaal 842 kwaliteitsverklaringen in het openbare EKV-register (zie tabel 2). De reden achter het hoge aantal intrekkingen van 128 is de wijziging van de energieprestatie BRL's 9500-U, 9500-W en 9501 en de nieuwe BRL-data die zijn opgenomen in de Regeling Energieprestatie Gebouwen (REG).

Tabel 2 Aantal verwerkte erkende kwaliteitsverklaringen 2022

Regelgeving	Bouwbesluit 2012 	Besluit Energie Gebouwen 	Besluit Bodemkwaliteit 	Totaal
Nieuw en gewijzigd	104	291	305	700
Opgeschort	0	5	6	11
Geschorst	0	3	0	3
Ingetrokken	3	99	26	128
Totaal	107	398	337	842

2.5 Advies bij aanwijzing van Technische Beoordelingsinstanties

Organisaties die aangewezen willen worden als Technische Beoordelingsinstantie (TBI) op grond van de Verordening Bouwproducten, dienen een verzoek in bij de minister voor VRO. De minister vraagt de TloKB om advies, om vervolgens daarop het besluit te nemen de TBI aan te wijzen. In 2022 heeft de TloKB geen adviesaanvragen behandeld. Op 28 december 2022 ontving de TloKB een aanvraag om advies uit te brengen omtrent de aanwijzing van Stichting RUUV als TBI. De behandeling hiervan voert de TloKB uit in 2023.

In 2022 hebben het ministerie van BZK en de TloKB in gezamenlijk overleg besloten de advieswerkzaamheden in het kader van de aanwijzing van een TBI af te stoten. De werkzaamheden passen niet bij de kernactiviteiten van de TloKB. Het ministerie van BZK heeft met de Raad voor Accreditatie verkennende gesprekken gevoerd. Verwachting is dat de TloKB in de eerste helft van 2023 de advieswerkzaamheden volledig kan overdragen aan het ministerie van BZK dan wel de Raad voor Accreditatie.

2.6 Aanwijzen van schema's en certificerende instellingen voor CO-certificaten

De TloKB wijst certificatieschema's en certificerende instellingen aan binnen het CO-stelsel. De TloKB toetst de ontvangen aanvragen aan de hand van de door de TloKB ontwikkelde aanwijzingskaders. De aanwijzingskaders zijn gebaseerd op de wet- en regelgeving van het CO-stelsel.

2.6.1 Aanwijzingskader CO-certificatieschema

De TloKB heeft naar aanleiding van in 2021 uitgevoerde toetsingen van de certificatieschema's en de terugkoppelingsgesprekken met de schemabeheerders verbeteringen doorgevoerd in het aanwijzingskader CO-certificatieschema. Het aanwijzingskader vertaalt de eisen uit het wettelijke CO-stelsel in criteria en toetsvragen in de vorm van een gestructureerde checklist. Daarmee is het aanwijzingskader in lijn gebracht met de andere toetsingskaders van de TloKB. Naar aanleiding van een wettelijke wijziging is één inhoudelijke aanpassing doorgevoerd. Alle andere aanpassingen zijn beleidsneutraal en betreffen verduidelijkingen van de criteria en de toetsvragen. Het *Aanwijzingskader CO-certificatieschema* (versie 1.1 van 17 januari 2022) is 1 februari 2022 gepubliceerd op de TloKB-website. Dit kader vervangt het 'Toetsingskader certificatieschema's gasverbrandingsinstallaties versie 1.0 van 13 oktober 2020'.

2.6.2 Aanwijzing van certificatieschema's voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties

De TloKB heeft in 2022 de toetsing van drie aanvragen om aanwijzing van een CO-certificatieschema in 2022 afgerond. De drie schema's (BRL 6000-25, BRL K25000 en Conformiteitsbeoordelingsschema NHK CBS) zijn op 24 juni 2022 aangewezen en opgenomen in het register Gasverbrandingsinstallaties.

Alle drie de certificatieschema's zijn gericht op de reikwijdte installeren, repareren, onderhouden en in bedrijf stellen van gasverbrandingsinstallaties na installatie, reparatie, of onderhoud. Twee van de certificatieschema's zijn van toepassing op het volledige toepassingsgebied. Eén certificatieschema beperkt de toepassing tot gasverbrandingstoestellen die vallen binnen de normen NEN EN 613 en NEN EN 509. Het gaat over kachels en haarden (lokale verwarming).

Eén van de certificatieschema's is een certificatieschema 'voor eigen gebruik'. De schemabeheerder past zelf het schema toe in de rol van certificerende instelling. De eigenaar van het certificatieschema verstrekt geen licenties aan andere certificerende instellingen. De twee andere certificatieschema's kennen geen beperkingen. In 2022 ontving de TloKB geen aanvragen om aanwijzing van een gewijzigd certificatieschema.

2.6.3 Aanwijzingskader certificerende instelling CO-stelsel

De TloKB heeft in 2022 het aanwijzingskader opgesteld voor certificerende instellingen binnen het CO-stelsel. Dit aanwijzingskader werkt de nationale wet- en regelgeving uit in criteria en toetsvragen. Het kader heeft de vorm van een gestructureerde checklist, die bestaat uit volledigheidstoetsen en inhoudelijke toetsen.

Het *Aanwijzingskader certificerende instelling CO-stelsel* heeft de TloKB op 23 juni 2022 (versie 1.1) gepubliceerd op haar website. Dit kader vervangt het Aanwijzingskader certificerende instelling CO-stelsel versie 1.0 van 21 april 2022.

2.6.4 Aanwijzing van certificerende instellingen

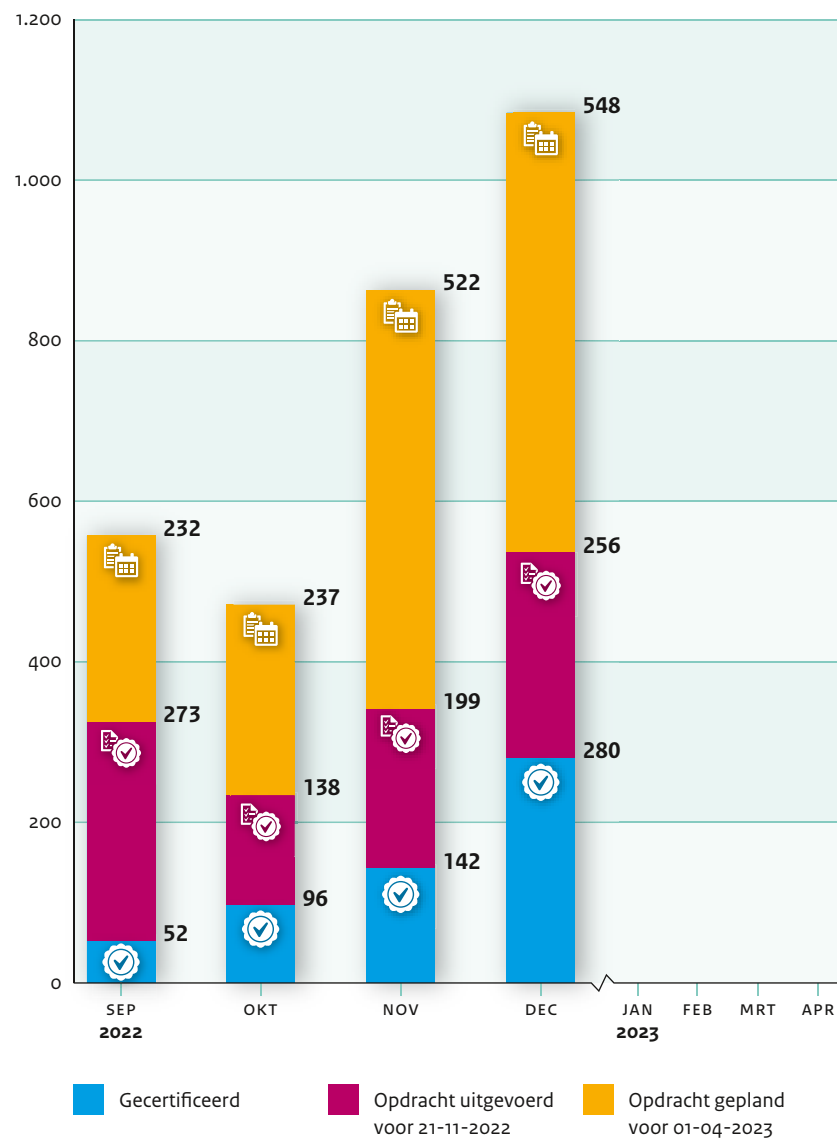
Bij de aanvraag om aanwijzing dient de certificerende instelling een bewijs van accreditatie door de Raad voor Accreditatie (RvA) volgens EN-ISO/IEC 17065 bij de TloKB in te dienen. In de overgangperiode tot 1 januari 2023 volstond bij de aanvraag om aanwijzing bij de TloKB een bewijs van een aanvraag om accreditatie bij de RvA voor de uitvoering van het aangewezen certificatieschema.

In een overleg van 15 juni 2022 hebben betrokken partijen²⁵ besproken of versnelling van het aanwijzingsproces mogelijk is. Aanvullend vond nog afstemming plaats tussen het ministerie van BZK, de RvA en de TloKB. Uiteindelijk is in onderlinge afstemming op 28 juni 2022 afgesproken dat de TloKB tijdens een aanvraag om aanwijzing de criteria die vallen onder accreditatie door de RvA, niet beoordeelt. Het gaat om de criteria gekenmerkt met een asterisk in het Aanwijzingskader certificerende instelling CO-stelsel van 23 juni 2022.

De TloKB ontving in 2022 vijf aanvragen om aanwijzing van een certificerende instelling. Op 30 augustus 2022 is de certificerende instelling Kiwa Nederland B.V. (Kiwa) aangewezen voor de certificatieschema's BRL 6000-25, BRL K25000 en Conformiteitsbeoordelingsschema NHK CBS. Op 19 september 2022 is de certificerende instelling DEKRA Certification B.V. (DEKRA) aangewezen voor het certificatieschema BRL 6000-25. Op 3 oktober 2022 is de certificerende instelling Bureau Veritas Inspection and Certification The Netherlands B.V. (Bureau Veritas) aangewezen voor het certificatieschema BRL 6000-25 en op 17 oktober 2022 is de certificerende instelling SKG-IKOB Certificatie B.V. (SKG-IKOB) aangewezen voor het certificatieschema BRL 6000-25. Alle vier de certificerende instellingen heeft de TloKB opgenomen in het register Gasverbrandingsinstallaties. Eén aanvraag om aanwijzing loopt door tot in 2023.

Eind 2022 hebben drie – voorwaardelijk – aangewezen certificerende instellingen aangetoond dat zij voor 1 januari 2023 beschikken over accreditatie voor het aangewezen certificatieschema of de aangewezen certificatieschema's. De TloKB heeft op basis van de aangeleverde accreditatiebeslissingen van de RvA de desbetreffende certificerende instellingen opnieuw aangewezen, nu zonder voorwaarde van nog te verkrijgen accreditatie. De vierde aangewezen certificerende instelling heeft de TloKB op basis van de aangeleverde informatie over het accreditatieproces opnieuw aangewezen met de voorwaarde van nog te verkrijgen accreditatie. Ook al beschikte zij niet voor 1 januari 2023 over accreditatie,

²⁵ Ministerie van BZK, InstallQ, Kiwa, Nederlandse Haarden- en Kachelbranche, Techniek Nederland, TloKB.

Figuur 2 Groei aantal gecertificeerde installatiebedrijven

de aangeleverde informatie gaf voldoende vertrouwen dat zij wel voor 1 april 2023 (ingang verbodsbepaling werken aan gasverbrandingsinstallaties) over accreditatie beschikt. De afgegeven beschikking bevat een aangepaste accreditatievoorwaarde, namelijk dat de certificerende instelling voor 1 april 2023 over accreditatie voor het aangewezen certificatieschema moet beschikken.

Met de aanwijzing verkrijgt de certificerende instelling de status van bestuursorgaan. Daarmee is het bestuursorgaan bekleed 'met enig openbaar gezag' (Algemene wet bestuursrecht, artikel 1:1, eerste lid, onder b). Deze status heeft gevolgen voor de handelwijze van een certificerende instelling. Om die reden heeft de TloKB de aangewezen certificerende instellingen, in een informatiesessie eind 2022, gewezen op de verkregen status van bestuursorgaan en het handelen in overeenstemming met de Algemene wet bestuursrecht, de Wet open overheid en de Archiefwet.

2.6.5 Voortgang van CO-certificering

Sinds december 2021 neemt de TloKB deel aan het regulier overleg 'Voortgang certificering gasverbrandingsinstallaties'. De directie Bouwen en Energie van het ministerie van BZK voert de regierol in dit overleg. Overige deelnemers van dit overleg zijn de Raad voor Accreditatie (RvA), de schemabeheerders en de branche-organisaties. Het overleg is bedoeld om elkaar te informeren over de stand van zaken en de voortgang met betrekking tot het certificeren van installatiebedrijven. Eind mei 2022 komt in dit overleg voor de eerste maal een initiatief aan de orde tot certificatie van de koepelorganisatie CO-keur. In januari 2023 ontving de TloKB een aanvraag om aanwijzing van een schema daartoe.

Vanaf de zomer 2022 zijn de certificerende instellingen aangesloten bij het voortgangsoverleg. Om inzicht te verkrijgen in het aantal te certificeren en gecertificeerde installatiebedrijven hebben de deelnemers van het overleg afgesproken om de voortgang van het certificatieproces te monitoren. Op verzoek van de deelnemers verzamelt de TloKB de maandelijkse cijfers van de certificerende instellingen. Vervolgens aggregaat en anonimiseert de TloKB de ontvangen monitoringcijfers en verstrekt deze aan de deelnemers van het overleg. De monitoringcijfers laten een gestage tot toenemende groei zien van gecertificeerde installatiebedrijven. Zie figuur 2. Overigens zegt het aantal gecertificeerde installatiebedrijven nog niets over het aantal beschikbare vakbekwame personen die onder certificaat werken. De TloKB ontvangt van de certificerende instellingen geen informatie over de omvang van de installatiebedrijven gemeten in aantal installateurs.

3 Registers

De TloKB stelt via haar website drie registers open voor respectievelijk het Wkb-, EKV-, en CO-stelsel. In het [Protocol werkwijze registers TloKB](#) heeft de TloKB vastgelegd op welke wijze de TloKB de drie registers voert.

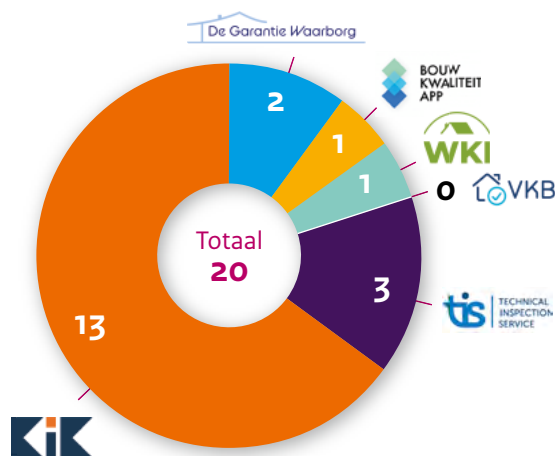
3.1 Register instrumenten kwaliteitsborging

Het Register instrumenten kwaliteitsborging laat een instrument voor kwaliteitsborging bouw zien, zodra de TloKB dat instrument heeft toegelaten. Daarbij is aangegeven wie de instrumentaanbieder is en welke kwaliteitsborgers toestemming hebben om met het instrument te mogen werken. Het bevoegd gezag kan bij een bouwmelding (melding van technische bouwactiviteit) vanaf de volledige inwerking-treding van de Wkb de toelating van een instrument met bijbehorende kwaliteitsborger in het register verifiëren.

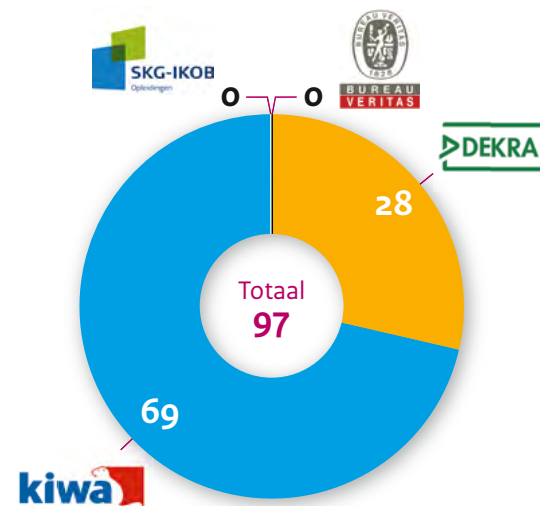
De instrumentaanbieders leveren de te publiceren gegevens van kwaliteitsborgers bij de TloKB aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van deze gegevens. De TloKB verwerkt binnen twee werkdagen de meldingen voor registratie van kwaliteitsborgers. In 2022 registreerde de TloKB zes instrumenten voor kwaliteitsborging. Een kwaliteitsborger kan meerdere instrumenten toepassen en zal voor elk instrument een aparte vermelding in het register krijgen. In 2022 bevat het register één kwaliteitsborger met een registratie voor twee instrumenten. Er zijn in totaal 19 unieke kwaliteitsborgingsondernemingen geregistreerd. Voor alle instrumenten tezamen zijn in 2022 in totaal 20 kwaliteitsborgers geregistreerd. Figuur 3 hieronder geeft een overzicht van het aantal geregistreerde kwaliteitsborgers per instrument.

Het aantal geregistreerde kwaliteitsborgers is lager dan verwacht aan het begin van 2022. De TloKB verwachtte destijds dat kwaliteitsborgers meerdere instrumenten zouden willen toepassen en dat er daarom meer registraties zouden zijn. Daarnaast zou het stelsel van kwaliteitsborging op 1 juli 2022 volledig in werking treden. Uit gesprekken met kwaliteitsborgers tijdens proefinspecties is gebleken dat een deel van de gebruikstoestemmingen nog niet zijn doorgegeven aan de TloKB door de instrumentaanbieders. Ook bevinden kwaliteitsborgers zich nog in het toestemmingsproces van de instrumentaanbieders. Sommige kwaliteitsborgers vinden een registratie voor meerdere instrumenten niet nodig om voldoende vraag uit de markt te kunnen beantwoorden. Andere kwaliteitsborgers kiezen juist wel voor registratie voor meerdere instrumenten om daarmee een groter deel van de vraag te kunnen beantwoorden.

Figuur 3 Aantal geregistreerde kwaliteitsborgers per instrument

Figuur 4 Aantal CO-certificaathouders per certificerende instelling

‘Voor de uitvoerders van het Wkb-stelsel is een hoogwaardig toezicht essentieel. Enerzijds omdat hiermee een betrouwbaar level playing field in de uitvoering wordt geborgd en anderzijds omdat dit de goede uitgangspositie biedt om vanuit de sector bij te dragen aan de continue verdere doorontwikkeling van het stelsel.’

Ton Jans

3.2 Register kwaliteitsverklaringen

Een erkende kwaliteitsverklaring (EKV) is een wettelijk bewijsmiddel dat verklaart dat een product, proces of systeem voldoet aan de vigerende bouwregelgeving. In het register kwaliteitsverklaringen staan alle door de TloKB erkende kwaliteitsverklaringen. Het register omvat 126 aangewezen BRL's en circa 3.000 kwaliteitsverklaringen. De consument, opdrachtgever en gemeente kunnen in het register verifiëren of een producent van bouwstoffen of een uitvoerder van werkzaamheden een geldig certificaat heeft voor producten of werkzaamheden.

De publicatie van het register kwaliteitsverklaringen onder beheer van de Stichting Bouwkwiteit is eind april 2021 stopgezet vanwege de overgang van de database van Stichting Bouwkwiteit naar het systeem van de TloKB. De verwachting was in 2022 een operationeel register te hebben. De transitie en publicatie van het register blijkt complexer dan verwacht (zie ook paragraaf 6.3 Informatievoorziening en ICT). In de overgangperiode is de database te raadplegen door tussenkomst van een TloKB-medewerker.

3.3 Register gasverbrandingsinstallaties

Het Register gasverbrandingsinstallaties laat de aanwijzing zien van een CO-certificatieschema en van een CO-certificerende instelling. Daarnaast biedt het register inzicht in de houders van een certificaat voor werkzaamheden aan een gasverbrandingsinstallaties. De certificerende instellingen leveren de gegevens over de certificaathouders aan en zijn verantwoordelijk voor de juistheid van de gegevens. De gebruiker/eigenaar van de gasverbrandingsinstallatie en het bevoegd gezag kunnen in het register verifiëren of een installateur een geldig certificaat heeft voor het uitvoeren van de werkzaamheden aan de gasverbrandingsinstallatie.

In 2022 zijn drie CO-certificatieschema's geregistreerd en vier aangewezen CO-certificerende instellingen. Het aantal certificaathouders in het register is 97. Dit aantal van 97 in figuur 4 wijkt af van de 280 gecertificeerde installatiebedrijven in figuur 2. De certificerende instellingen hebben op de peildatum 31 december 2022 nog niet alle certificaathouders gemeld bij de TloKB.

4 Toezicht en handhaving

De afdeling Toetsing en Handhaving (T&H) van de TloKB gaat vanaf de volledige inwerkingtreding van de Wkb toezicht houden op de kwaliteitsborging in de bouw. Dat is nu voorzien op 1 januari 2024. Voor het CO-stelsel zal de TloKB een adequate vorm van toezicht inrichten dat begint vanaf 1 april 2023.

4.1 Wkb-stelsel

Proefinspecties

Tot aan de start van het Wkb-stelsel zal de TloKB met proefinspecties bij lopende proefprojecten zich nader oriënteren op de uitvoering van haar toezichttaken in de praktijk. Op deze wijze kan T&H alvast ervaring opdoen met de invulling van de taken en verantwoordelijkheden en de samenwerkingsrelaties met partijen die hierbij van belang zijn. In de proefprojecten zal de TloKB zich richten op die onderdelen van het stelsel van kwaliteitsborging die reeds in lopende proefprojecten aan de orde komen. Op basis van de ervaringen in proefprojecten tot nu toe is prioriteit gegeven aan het onderwerp 'het informeren van derden en het bevoegd gezag in het bijzonder door instrumentaanbieders en kwaliteitsborgers'.

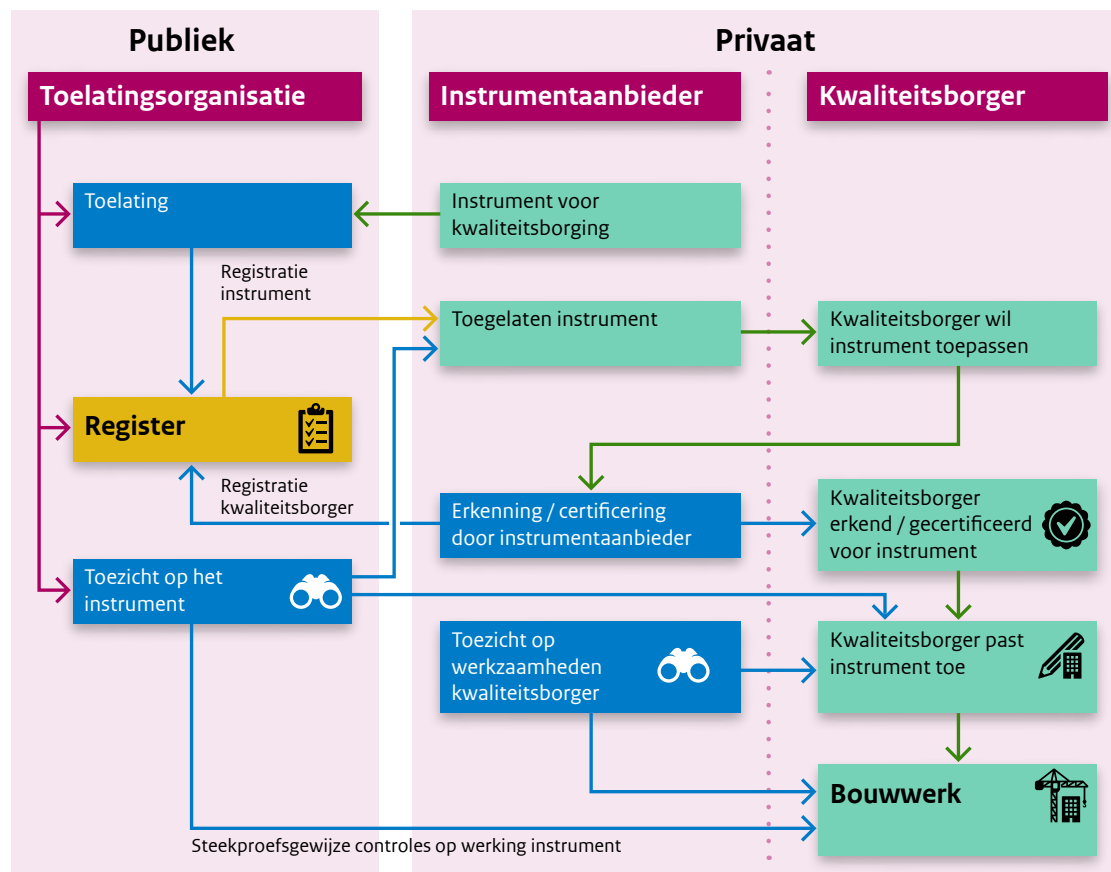
In 2022 heeft de TloKB 21 proefinspecties uitgevoerd bij instrumentaanbieders, kwaliteitsborgers en op bouwplaatsen.

In de proefperiode wordt veel ervaring opgedaan met werken onder de Wkb. Met name partijen die aan meerdere proefprojecten meedoen leren hier veel van. Het zou goed zijn wanneer tot aan de inwerkingtreding zoveel mogelijk partijen ervaring opdoen in proefprojecten. Dit bevordert een soepele start van het stelsel van kwaliteitsborging.

Ontwikkeling Wkb-toezicht

In voorbereiding op de inwerkingtreding van het stelsel van kwaliteitsborging heeft T&H gewerkt aan een aantal kaderstellende documenten voor toezicht en handhaving. Dat zijn een toezichtkader, een inspectiekader en een handhavingkader. Het toezichtkader zet uiteen welke uitgangspunten de TloKB hanteert bij de invulling van haar toezichthoudende taak. Het inspectiekader werkt meer concreet uit welke inspectievragen aan de orde komen bij het nalevingstoezicht op de instrumentaan-

Figuur 5 Toezicht Wkb

bieders en hoe en waar de TloKB informatie verzamelt om in het nalevingstoezicht tot een oordeel te komen. Het handhavingskader werkt uit hoe de TloKB invulling zal geven aan haar handhavingsbesluiten in opvolging van tijdens inspecties geconstateerde tekortkomingen.

4.2 CO-stelsel

In de aanloop naar de ingangsdatum van de verbodsbepaling op werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties van 1 april 2023 heeft de TloKB zich gericht op de ontwikkeling van het toezicht op het functioneren en de effectiviteit van het CO-stelsel. Het toezicht richt zich vooral op de werking van het stelsel en het handelen van de certificerende instellingen als bestuursorgaan en betreft niet het toezicht op de certificaathouders. Voor het toezicht op de certificaathouders zijn de certificerende instellingen verantwoordelijk. Voor het toezicht op de certificerende instellingen is de RvA verantwoordelijk.

Om onnodig dubbel toezicht op de certificerende instellingen te voorkomen heeft in 2022 tussen de RvA en de TloKB afstemmingsoverleg plaatsgevonden. Daarnaast heeft de TloKB in 2022 het informatielandschap in en rondom het CO-stelsel verkend. Dit stelt de TloKB in staat om in 2024 in het eerste jaarlijkse verslag aan de minister voor VRO advies te geven over de effectiviteit en functioneren van het stelsel.

‘De nieuwe Toelatingsorganisatie bouwt als nieuwe speler in een complex speelveld aan het toezicht op wettelijke stelsels. Goed dat de Raad van Advies ook de stem van belanghebbenden kan inbrengen. Met de verwachting dat afgewogen adviezen worden meegenomen in bestuurlijke en operationele processen.’

Remco van der Linden

5 Monitoring en evaluatie

De TloKB monitort en evalueert knelpunten, ontwikkelingen en het functioneren van de drie stelsels: het Wkb-stelsel, het EKV-stelsel en het CO-stelsel. Over de resultaten rapporteert de TloKB jaarlijks in haar jaarverslag dat de TloKB zal zenden aan de minister voor VRO en het parlement.

Vorbereidingen voor Wkb, EKV en CO in 2022

In de aanloop naar de invoering van het Wkb-stelsel heeft de TloKB zich in 2022 gericht op het ontwikkelen van een heldere systematiek waarmee de TloKB het stelsel kan monitoren en evalueren. In het ontwikkeld plan van aanpak is het kwaliteitstoezicht dat de TloKB vanaf de inwerkingtreding op de bouwplaats gaat houden, een belangrijke bron van informatie voor monitoring en evaluatie. Daarnaast is de opzet van monitoring en evaluatie ontwikkeld met aandacht voor de legitimiteit, uitvoeringscapaciteit en toekomstbestendigheid van het stelsel. Het ontwikkelde concept van deze systematiek zal de TloKB verder vormgeven mede aan de hand van de te ontwikkelen kaderstellende documenten voor toezicht en handhaving.

In 2022 heeft de TloKB met BZK afgestemd hoe de taak van monitoring en evaluatie van de TloKB kan bijdragen aan het bredere BZK-project van monitoring en evaluatie van de Wkb. BZK zal gebruik maken van de gegevens die de TloKB verzamelt bij haar taakuitoefening.

De TloKB zal ook informatie verzamelen over de werking en de effectiviteit van het EKV-stelsel. In afwachting van de invoering van de Omgevingswet en de veranderingen die de wet mogelijkwerwijs met zich meebrengt voor het EKV-stelsel, heeft de TloKB haar taak van monitoring en evaluatie in 2022 beperkt tot het evalueren van de eigen rol binnen het stelsel en het inventariseren van signalen van stakeholders. De belangrijkste uitkomst hiervan is dat de markt, vooruitlopend op de inwerkingtreding van het Wkb-stelsel, waarde hecht aan het voortbestaan van het EKV-stelsel.

Voor het CO-stelsel heeft de TloKB een inventarisatie en analyse gemaakt van het CO-informatielandschap om inzicht te krijgen van de beschikbare informatiebronnen. De analyse gebruikt de TloKB om met beperkte toezichtlast invulling te geven aan haar taak de effectiviteit en het functioneren van het stelsel te monitoren en evalueren.

6 Bedrijfsvoering

6.1 Werk aan Uitvoering

Voor een betere digitale dienstverlening en om haar statuus en aantrekkelijkheid te vergroten als organisatie heeft de TloKB meegedaan met het WaU-begrotingstraject. Dit is een onderdeel van het rijksbrede programma Werk aan Uitvoering (WaU).

Uit gesprekken is naar voren gekomen dat de TloKB-beschikkinghouders behoefte hebben aan digitale doelmatigheid in hun informatieplicht richting de TloKB. Met de toegekende WaU-gelden van € 250.000 is in 2022 gestart met de bouw van een digitaal klantportaal. Met de ontwikkeling van een klantportaal speelt de TloKB goed in op de veranderende vraag naar selfservice-opties wat de zelfredzaamheid van de beschikkinghouders vergroot. Hierbij sluit de TloKB ook aan bij de digitale transformatie die gaande is in de sector waarin de TloKB functioneert.

Uitkomst van het WaU-begrotingstraject in 2022 is dat de TloKB voor de beheer-kosten van dit klantportaal vanaf 2023 t/m 2031 structureel € 50.000 ontvangt. Daarnaast ontvangt de TloKB vanaf 2024 t/m 2031 structureel € 140.000 uit het WaU-traject, bedoeld voor de uitbreiding van de formatie met een communicatie-adviseur en om te investeren in de kwaliteit van haar medewerkers.

6.2 Financiën en tarieven

6.2.1 Begroting en realisatie 2022

De TloKB-begroting voor 2022 ging uit van volledige inwerkingtreding van de Wkb per 1 juli 2022. Inmiddels is 1 januari 2024 voorzien. De geplande groei van de perso-neelsformatie voor toezicht schuift door naar 2023. Dat leidde tot minder uitgaven.

BZK heeft in 2022 met de VKBN afgesproken dat de instrumentaanbieder die zich voor 1 juli 2022 aanmeldt voor de toelating van zijn instrument, is vrijgesteld van het in een eerder stadium al gereduceerde toelatingstarief. Tevens is de instrument-aanbieder vrijgesteld van de registratiekosten voor het jaar 2022: € 27.000 per instrument per jaar. Alle zes instrumentaanbieders hebben hun aanvraag om toelating voor 1 juli 2022 ingediend. Begin 2023 heeft de TloKB van BZK de opdracht ontvangen het reeds voldane toelatingstarief terug te betalen: € 24.000 per

instrument. De Wkb-tarieven voor registratie en toezicht worden achteraf, na afloop van een jaar, geheven en zullen effect hebben op de realisatie van 2023. Totaal leidt dit in de begroting van 2023 tot € 306.000²⁶ minder inkomsten. BZK zal dit in 2023 compenseren.

Tabel 3 Wkb-tarieven 2022 in €

Gevolgklasse 1	Toelating eenmalig, initieel, per instrument 	Registratie wijzigingen, jaarlijks, per instrument 	Toezicht jaarlijks per bouwwerk/ woning
Tot 01-07-2022	€ 24.000	€ 27.000	10
Vanaf 01-07-2022	€ 31.500	€ 27.000	10

De begroting en realisatie 2022 staan in tabel 4. De realisatie laat zien dat het percentage aandeel van de markt bijdrage iets lager uitvalt ten opzichte van de ontwerp-begroting door de vrijstelling voor het tarief voor toelating. Verder heeft de TloKB in 2022 ongeveer 78% van de begroting gerealiseerd.

Van de € 1 mln. die de TloKB heeft gereserveerd voor de doorontwikkeling van haar zaakstelsel (TOETS) en de € 250.000 ontvangen vanuit het WaU-traject is circa € 333.000 gerealiseerd. De hoofdoorzaak hiervan is het personeelstekort bij DICTU, de leverancier van TOETS.

Tabel 4 Begroting en realisatie TloKB 2022 in € 1000

	Begroting	Realisatie
Totaal	3.218	2.537
Aandeel markt in %	33%	32%
(Door)ontwikkeling zaakstelsel, klantportaal	1.250	333

²⁶ 6 x € 24.000 (terugbetaling toelating kosten 2022) + 6 x € 27.000 (niet geheven registratietarief) = € 306.000.

6.2.2 Inkoop

De rijksbrede norm voor het betaalgedrag is dat 95 % van de facturen binnen 30 dagen betaald zijn. De TloKB heeft 75% van de facturen tijdig betaald; dit zijn 61 van 81 ontvangen facturen. De norm is niet gehaald wegens een enkele foutieve factuur en facturen die langdurig in dispuut bleven, omdat de prestatie nog niet was geleverd. De gemiddelde doorlooptijd tijdig betaald en te laat betaald zijn respectievelijk 22 dagen en 86 dagen.

6.2.3 Tarieven 2023

Bij brief van 9 mei 2022 heeft de minister voor VRO de tarieven van de TloKB voor 2023 goedgekeurd.

Tabel 5 Wkb-tarieven 2023 in €

Gevolgklasse 1	Toelating eenmalig, initieel, per instrument 	Registratie wijzigingen, jaarlijks, per instrument 	Toezicht jaarlijks per bouwwerk/ woning
2023	€ 32.225	€ 27.621	10,59

Wkb-tarieven

- **tarief toelating**
een eenmalige, initiële vergoeding voor de behandeling van de aanvraag om toelating van een instrument voor kwaliteitsborging tot het stelsel van kwaliteitsborging.
- **tarief registratie en wijzigingen**
een jaarlijks terugkerende vergoeding per instrument voor het bijhouden van het register en het doorvoeren van wijzigingen.
- **tarief toezicht**
een jaarlijkse bijdrage per in aanbouw zijnde bouwwerk of woning in een kwart van de kosten gemoeid met het toezicht door de TloKB op de naleving van de regels met betrekking tot de toegelaten instrumenten voor kwaliteitsborging.

Tabel 6 EKV-tarieven 2023 in €

Besluit	Bouwbesluit 2012	Besluit Energie Gebouwen
Behandeling, per (verwezen*) BRL	473	473
Registratie, jaarlijks per BRL	68	68
Wijziging, per (verwezen*) BRL	354	354
Aanwijzing CI	2.284	2.284
EKV-registratie, jaarlijks per EKV	56	78
Jaarbijdrage merkgebruik	-	1.098

* Verwezen BRL: indien in een ter toetsing voorgelegde BRL wordt verwezen naar een (of meerdere) BRL's of protocollen die noodzakelijkerwijs ook beoordeeld moeten worden, dan wordt voor elk te toetsen verwezen document hetzelfde tarief als voor de primaire BRL in rekening gebracht.

EKV-tarieven

De EKV-diensten verleent de TloKB tegen geïndexeerde tarieven.²⁷

CO-tarief voor aanwijzing certificerende instelling 2023

De wet- en regelgeving heeft alleen voorzien in een tarief voor aanwijzing van een certificerende instelling (CI). De TloKB rekent in het tarief voor CI-aanwijzing de aanwijzingskosten voor de schema's door. Het tarief voor 2023 is € 20.460. Het ministerie van BZK heeft in onderzoek of de tariefstructuur voor het CO-stelsel congruent is te maken is met de tariefstructuur voor het Wkb-stelsel.

6.3 Informatievoorziening en ICT

6.3.1 Primair bedrijfsprocesstelsel

Sinds december 2021 maakt de TloKB gebruik van het zaakstelsel TOETS voor de volledige ondersteuning van de primaire bedrijfsprocessen:

- toetsing en toelating/aanwijzing;
- toezicht;
- handhaving;
- beheer van openbare registers Wkb-, EKV- en CO-stelsel.

Functioneel beheer

DICTU voert het functioneel beheer van TOETS uit en van het klantportaal. Dit wordt jaarlijks bekrachtigd met een dienstverleningsovereenkomst tussen DICTU en de TloKB. DICTU is de dienst ICT-uitvoering van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat. Binnen DICTU kan de TloKB terecht bij het Centraal Klanten Team (CKT) voor functionele ondersteuning van het zaakstelsel en het klantportaal.

Verder heeft de TloKB in december 2021 Typify B.V. de opdracht gegeven voor het bouwen van een zoekmodule om de registers op de TloKB-website op een gebruikersvriendelijke wijze te kunnen raadplegen. De website van de TloKB ontsluit de registers voor de drie stelsels Wkb, EKV en CO. Deze ontsluiting verloopt via het zaakstelsel TOETS met een presentatie op de website van de TloKB. De opdrachtverstrekking en de daarbij behorende financiering verliep volgens Rijksvoorwaarden. De oplevering van de aansluiting vanuit TOETS voor de registers heeft vertraging opgelopen. Dit komt met name doordat DICTU de complexiteit van de aansluiting heeft onderschat. Personeelstekort bij DICTU bemoeilijkte de opvang van de onverwachte complexiteit. Voor nu heeft DICTU de opdracht in 2023 als eerste het register gasbrandingsinstallaties op te leveren met toegang via de zoekmodule.

6.3.2 Klantportaal

Voor een meer toekomstbestendige dienstverlening heeft de TloKB in augustus 2022 DICTU de opdracht verleend om een klantportaal te ontwikkelen voor op haar website. De planning is dat DICTU in 2023 het klantportaal oplevert. Met de ontwikkeling van een klantportaal speelt de TloKB goed in op de veranderende vraag naar selfservice-opties wat de zelfredzaamheid van de TloKB-beschikkinghouder vergroot. Hierbij sluit de TloKB ook aan de digitale transformatie die gaande is in de sector waarin de TloKB functioneert.

²⁷ Indexatie voor 2022: 102,3% (2021=100).

6.3.3 Preventie institutioneel racisme

In het kader van bestrijding en preventie van institutioneel racisme heeft BZK de TloKB verzocht om te onderzoeken of zij gebruikt maakt van afkomstgerelateerde persoonskenmerken in haar werkzaamheden. De TloKB bevestigde in 2022 dat zij niets registreert over afkomstgerelateerde persoonsgegevens en ook niet van plan is om deze informatie bij te gaan houden, dan wel te gebruiken.

‘Kwaliteit en veiligheid verdienen ondersteuning door middel van adequaat toezicht.’

Cobie Gardien-Reinders

6.3.4 Wet open overheid

De [Wet open overheid](#) (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Tot 1 mei betrof dit de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Vanaf 1 mei houdt de TloKB zich aan de Woo. Een aanvrager kan met een Woo-verzoek de TloKB vragen om openbaarmaking van overheidsinformatie. Het gaat hierbij om informatie die is vastgelegd in documenten waarvan de TloKB de penvoerder of ontvanger is. Om te voldoen aan de Woo heeft de TloKB een contactpersoon aangewezen en op de website een [digitaal loket](#) ingericht. Hier kan de aanvrager meer informatie vinden over de Woo en via e-mail (woo@tlokb.nl) een Woo-verzoek indienen. Daarnaast kan ook per post een Woo-verzoek bij de TloKB worden gedaan. Sinds 1 mei 2022 zijn geen Woo-verzoeken ingediend.

6.4 Communicatie

In het voorjaar van 2022 heeft de TloKB haar communicatieopgave laten verkennen. Bureau Keijzer – marketing en communicatiemanagement (Bureau Keijzer of Keijzer) heeft in april 2022 een adviesrapport opgeleverd. Een interim-communicatieadviseur heeft vanaf september 2022 de communicatieopgave in uitvoering genomen.

De uitgevoerde werkzaamheden staan in het teken van de basis op orde brengen qua communicatieopgave. Dit resulteerde al in optimalisatie van de website door nadrukkelijker in te spelen op de doelgroepen/bezoekers van de website. Naast de basis op orde brengen zijn ook werkzaamheden uitgevoerd in het rechtstreeks benaderen van doelgroepen. Binnen het Wkb-stelsel is een bijdrage geleverd aan de communicatie voorafgaand en na afloop van het TloKB-congres in oktober 2022. Binnen het EKV-stelsel zijn de direct betrokken schemabeheerders en certificerende instellingen geïnformeerd over de taakuitoefening van de TloKB binnen dit stelsel. Binnen het CO-stelsel zijn in gezamenlijkheid met de communicatieafdeling van het ministerie van BZK voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van de publieksvoorlichting ‘CO Vrij’ in het voorjaar van 2023.

Onze waarden

De TloKB-visie krijgt vorm door waarden-gedreven werken. De drie waarden van de TloKB'ers in het werk zijn:

- Wij zijn **onafhankelijk in ons oordeel**.
Wij nemen besluiten en adviseren met het oog op het maatschappelijk belang van een goede bouwkwaliiteit.
- Wij zijn **transparant in onze werkwijze**.
Wij geven inzicht in de overwegingen die ten grondslag liggen aan onze besluiten en adviezen, en wij dragen deze uit.
- Wij zijn **zorgvuldig in ons werk**.
Wij nemen alle relevante aspecten in ogenschouw en wij staan open voor uiteenlopende maatschappelijke signalen.

Onze kwaliteiten

Om haar waarden effectief te laten zijn, zetten de TloKB'ers een viertal kwaliteiten in:

- **Professioneel**: Wij verstaan ons vak en zijn op de hoogte van de ontwikkelingen relevant voor de bouwsector.
- **Inlevend**: Wij voeren vanuit een open houding overleg met betrokken partijen, wij wegen alle belangen en wij onderhouden een relevant maatschappelijk netwerk.
- **Kosteneffectief**: Wij gaan in onze taak-uitvoering doelmatig om met de aan ons verstrekte middelen.
- **Doortastend**: Wij verzamelen alle informatie die nodig is voor heldere en consistente besluitvorming in toelating en handhaving.

6.5 Organisatie, personeel, huisvesting

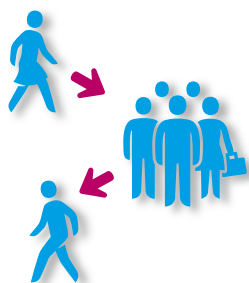
Formatiebezetting

De TloKB opende het jaar 2022 met een personeelsbezetting van

10,94 fte.

Met één nieuwe medewerker in dienst en één medewerker uit dienst blijft de personeelsbezetting van 12 medewerkers aan het eind van het jaar

10,94 fte.

Externe inhuur

De TloKB is bij de inzet van personeel binnen de norm van **10%** gebleven van externe inhuur inclusief inhuur van BZK-Flex.

Het percentage externe inhuur is **9%** op de totale bezetting van 12,1 fte.

Aandeel vrouwen in topfuncties

De TloKB hecht veel waarde aan een divers personeelsbestand binnen haar topfuncties. In 2022 was **33%** van de **bestuursleden** vrouw. Aan het eind van het jaar was **33%** van de **leden van de Raad van Advies** vrouw.

De **directieformatie** met schaal 15 of hoger bestaat uit **1 fte** en is bezet door een man.

Evaluatie organisatie en formatie

In september heeft de TloKB aan het Uitvoeringsbedrijf Rijk\Organisatie-inrichting (UBR-OI) de opdracht gegeven de organisatie en formatie te toetsen op actuele adequaatheid. Op 22 april 2022 is de TloKB als zbo ingesteld en haar bestuur benoemd. In de daaraan voorafgaande periode van twee jaar heeft de TloKB in oprichting zich ingeregeld en haar werkprocessen beproefd. Dit heeft onder meer als resultaat opgebracht een voortschrijdend inzicht in wat een passende organisatie en formatie is. Na een poos van pionieren en beproeven is het tijd voor passend consolideren van de organisatie en formatie. Vanzelfsprekend is een organisatie nooit af en zal de organisatie voortdurend aan verandering onderhevig zijn. De organisatie zal zich altijd moeten wenden naar nieuwe situaties en omstandigheden. Na twee jaar is wel het moment om een aantal aanpassingen vast te leggen en te formaliseren. UBR-OI, sinds 1 januari 2023 Organisatie en Personeel Rijk (O&P Rijk), verwacht de opdracht in het voorjaar van 2023 af te ronden.

Medezeggenschap

In 2022 was het personeel tot de instelling van de TloKB als zbo formeel vertegenwoordigd door OR-Kerndepartement van BZK. Sinds de instelling vindt minimaal tweemaal per jaar een personeelsvergadering (PV) plaats. Een PV is een bijeenkomst over de algemene gang van zaken van de onderneming (art. 38 WOR).

Opleiden

Door de kleine formatie maakt de TloKB geen gebruik van individuele opleidingsbudgetten. In 2022 heeft de TloKB totaal **€ 26.361** aan de ontwikkeling van haar medewerkers besteed. In het kader van een leven lang leren kunnen medewerkers

individueel opleidingstrajecten volgen die de zelfontwikkeling bevorderen.

Op basis van het opleidingsplan zijn in 2022 **vier** trainingsbijeenkomsten georganiseerd waaraan alle medewerkers hebben deelgenomen.

In februari 2022 leerden de TloKB'ers een tweede dag **helder schrijven** onder begeleiding van VU-Taalcentrum.

In maart 2022 ondergingen de TloKB'ers een training **omgaan met agressief gedrag**.

In juni 2022 organiseerde de TloKB twee teamdagen. Centraal stond de vraag hoe de TloKB als team nog **beter samen kan werken** en effectief haar werk kan indelen.

In december 2022 volgde het hele team een training **juridisch bewustzijn** bij de Academie voor Overheidsjuristen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuimpercentage over 2022 is **6,2%** bij een Verbaannorm van **2,3%** voor de personeelssamenstelling in 2022. In 2021 was het ziekteverzuimpercentage **1,1%** bij een Verbaannorm van **2,5%**. Het verzuimpercentage is in 2022 hoger uitgevallen wegens een langdurige zieke.

P-gesprekken

Het aantal afgeronde P-gesprekken is in 2022 met **100%** hoger uitgekomen dan de norm van **85%** die BZK hanteert.

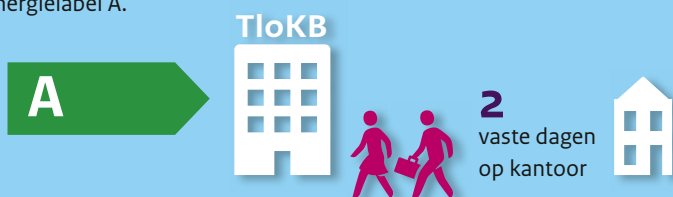
Huisvesting en hybride werken

Sinds september 2020 is de TloKB gevestigd in Rijswijk (provincie Zuid-Holland) bij de Nationale en Internationale Wegvervoerorganisatie (NIWO), een zbo van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het kantoor heeft energielabel A.

Na 100 dagen hybride werken in 2022 met als kernvorm twee vaste kantoordagen per week heeft de TloKB een evaluatie uitgevoerd. Uit de evaluatie komt naar voren dat de werkvorm beproefd in de experimenteerperiode van

april-juni 2022 voldoet aan de verwachtingen. Gemiddeld werd de werkvorm met een acht beoordeeld. De TloKB ziet vooralsnog geen aanleiding om de gekozen werkvorm te veranderen.

De bestaande huisvesting biedt voorlopig voldoende mogelijkheden voor de ontwikkeling in de huisvestingsbehoefte.

6.6 Verantwoording 2021 en jaarplan 2023

Voor het jaar 2021 heeft de TloKB haar oprichtingswerkzaamheden en -resultaten bij elkaar gezet in haar jaarverslag 2021. Het jaarplan voor 2023 is het eerste jaarplan van de TloKB formeel ingesteld als zbo. Beide documenten staan op de website www.tlokb.nl.

‘Een stelselwijziging als de WKB vergt een herijking van de rollen en verantwoordelijkheden van alle actoren. Een goed functionerende toelatingsorganisatie is daarbij essentieel.’

Else Poortvliet

Tot besluit

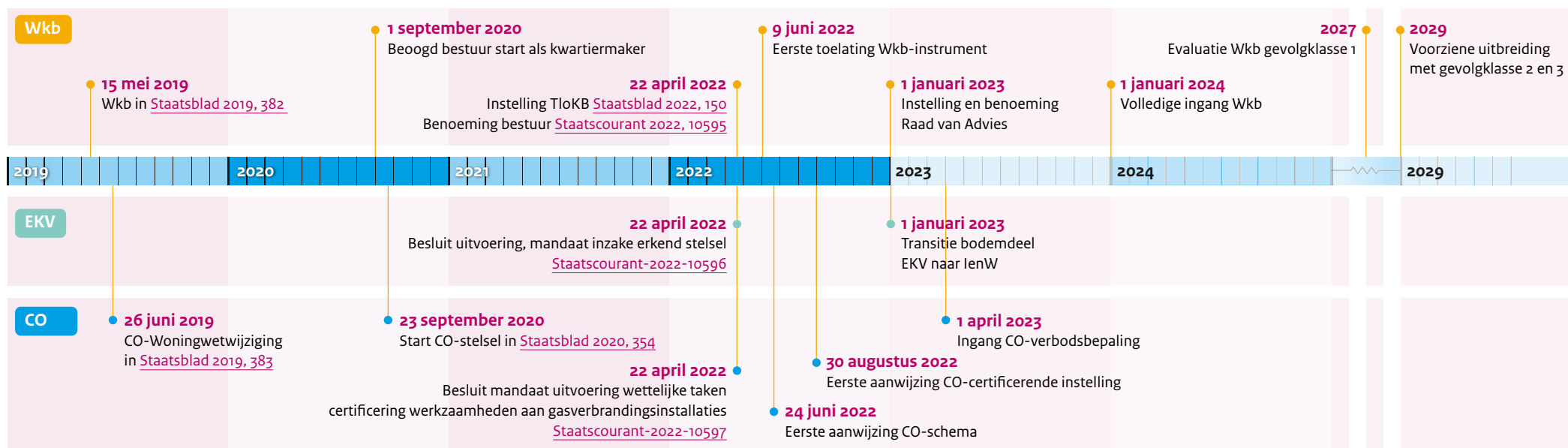
De veranderlijke startdatum van de TloKB vroeg van de medewerkers telkens frisse moed om de spanningsboog op te bouwen naar een nieuw startpunt. De TloKB is 22 april 2022 formeel van start gegaan. Al snel bleek dat het proces en de inhoud van toelaten en aanwijzen goed doordacht was en goed was doorgesproken met de aanvragers om toelating en aanwijzing.

Het jaar 2022 liet zich kennen als een inregeljaar met voor het eerst voor langere periode gezamenlijk werken op kantoor na de periode van thuiswerken in verband met coronamaatregelen. Inmiddels is de vorm van hybride werken naar ieders tevredenheid uitgekristalliseerd.

Per 1 januari 2024 treedt de Wkb volledig in werking en vanaf die datum starten de Wkb-toezichtwerkzaamheden. Ook het toezicht moet de TloKB goed doordenken en doorspreken met degenen die het toezicht aangaat.

Martijn Tummers
directeur/secretaris TloKB

TloKB-tijlijn

Bijlage TloKB 2022 in getal

TloKB

Het bestuur stelde
4 beleidsregels vast

Het bestuur legde
12 werkbezoeken
af

De TloKB heeft
13 nieuwsberichten
gepubliceerd op haar website

Het bestuur ontving
1 bezwaar en verklaarde
dat onontvankelijk.

Het bestuur volgde
2 adviezen
van de RvAdvies op.

Wkb-stelsel

6 instrumenten
toegelaten voor
Gevolklasse 1.

**20 kwaliteits-
borgers** geregistreerd

21 (proef)inspecties
afgerond

EKV-stelsel

10 BRL's verwerkt
en **700 erkende
kwaliteitsverklaringen**

3.000 EKV's
geregistreerd

126 BRL's
geregistreerd

CO-stelsel

**4 certificerende
instellingen**
aangewezen en nog
1 aanvraag

om aanwijzing van een certificerende
instelling in behandeling.

97 certificaathouders
geregistreerd.

3 certificatieschema's
aangewezen

Bedrijfsvoering

Begroting en realisatie

De TloKB heeft **78%** van de begroting uitgeput: **€ 2,537 mln.** van **€ 3,218 mln.** Aan de doorontwikkeling van TOETS en ontwikkeling van een klantportaal is **€ 333.000** besteed.

WaU-traject

Onder meer is **€ 250.000** aan de TloKB toegekend voor de ontwikkeling van een klantportaal.

Woo

Vanaf 1 mei houdt de TloKB zich aan de Wet open overheid (Woo). Om hieraan te voldoen heeft de TloKB een contactpersoon aangewezen en op haar website een digitaal loket ingericht. Het aantal verzoeken is o.

Betaalgedrag

De TloKB heeft **75%** van de facturen binnen 30 dagen betaald.

Verzuim

De TloKB heeft een gemiddeld verzuimpercentage van **6,3%** bij een Verbaannorm van **2,3%**.

Vergeleken met 2021 is het verzuim percentage hoger uitgevallen met jaarcijfers van respectievelijk **1,1%** en **2,5%**.

Afgerond p-gesprek

Het percentage afgeronde p-gesprekken is **100%**.

Integriteit

Sinds 22 april 2022 maakt de TloKB gebruik van haar eigen gedragscode en integriteitsbeleid. Hierin staat beschreven hoe de TloKB omgaat met belangen. In juni hebben de laatste 4 medewerkers de ambtseid afgelegd.

Aandeel vrouwen in topfuncties

Bestuur: **33%** vrouw
RvAdvies: **33%** vrouw
Directie (≥S15): **0%** vrouw

Opleidingsbudget

De TloKB heeft **€ 26.361** besteed aan opleidingen en cursussen.

Hybride werken

De TloKB heeft na **100 dagen** het hybride werken geëvalueerd en met een 8 beoordeeld.

Formatie

De totale TloKB-bezetting is **12,1 fte**, waarvan **9% externe inhuur** (inclusief BZK-Flex).

Beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen

Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw

Februari 2023

Veraartlaan 10 | 2288 GM | Rijswijk
Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag
Telefoon: (070) 307 03 57
E-mail: info@tlokb.nl
www.tlokb.nl

